

Agenda voor overleg COVID-19 en slachterijen op 29 mei 2020 d.d. 15.00 – 16.00 uur via Webex

Aanwezig:

(10)(2e), (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e) (directeur Publieke Gezondheid GGD Nederland), Hugo Bakx (directeur GGD Nederland), (10)(2e) (10)(2e) (directeur GGD Noord- en Oost Gelderland), (10)(2e) (NCTV), Irene Gerrits (directeur Inspectie SZW), Diemer Krantsen (directeur Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland), (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e) (directeur DAD LNV, voorzitter overleg), (10)(2e), (10)(2e), (10)(2e)

1. Opening

2. Update situatie Groenlo en Apeldoorn

Er is wat verwarring over welke maatregelen nu hoe worden genomen, omdat er net wat anders is gehandeld door (10)(2e) dan door (10)(2e). Deels zijn ze natuurlijk vrij in toepassing bevoegdheden, maar oplijnen lijkt wenselijk.

3. Afspraken n.a.v. overleg 25 mei 2020 (bijlage)

a. Verantwoordelijkheden departementen, inspecties en Veiligheidsregio (bijlage)

- Is te mager, staat alleen heel kort wie over welke onderwerpen gaat, maar niet op welke manier er wordt samengewerkt en hoe een ander aangepakt gaat worden.
Advies: Het is aan LNV om een inhoudelijker plan te maken waarin alle elementen staan en waaruit duidelijk wordt hoe projectmatig en operationeel wordt samengewerkt. Veel partners en complexiteit, dus belangrijk om te hebben.

b. Voorstel voor aanpak opnemen huisvesting en vervoer arbeidsmigranten in Noodwet

- Voorstel is nog onbekend. Het stuk van (10)(2e) als dat bedoeld wordt, leest vooralsnog te vrijblijvend. Vraag is of hier de COVID wet bedoeld wordt en of arbeidsmigranten daarin een plek moeten hebben.
- **Advies:** er moet nu een ad hoc aanpak komen om maatregelen en handhaving op basis van bestaande bevoegdheden te doen. De covid wet is waarschijnlijk te generiek en duurt nog te lang, deze situatie is acuut.
- **Vragen die nog open liggen, gaten die nog gedicht moeten worden:**
 - o Wie is of neemt verantwoordelijkheid voor de implementatie en naleving van de maatregelen bij de uitzendbureaus? (het moet integraal en krachtig, maar nu nog versnipperd en lijkt geen regie)
 - o Hoe is de verantwoordelijkheidsverdeling bij SZW nu ingericht voor deze opgave tussen Aanjaagteam, ISZW en beleidsdep.
 - o **Grensverkeer:** Hoe gaan we om met de arbeidsmigranten die in NL werken, maar in DL wonen, wat kan SZW daarmee? Welke maatregelen zijn nodig om te zorgen dat hier geen 'lek' van besmette personen is
 - o Wie kan **eerstverantwoordelijk zijn bij SZW** ten aanzien van deze problematiek?

c. Vraag aan RIVM

- Vraag taskforce (10)(2e) aan OMT om advies op protocol: OMT heeft deze vragen niet beantwoord omdat het RIVM heeft meegekeken en commentaar heeft geleverd op het corona-protocol arbeidsmigranten. OMT heeft hier niets aan toe te voegen.
- Het aanjaagteam heeft via SZW specifiek gevraagd of de besmettingen van eenzelfde persoon/bron komen. Dat wordt nu door RIVM onderzocht (sequentiering). Er zijn geen andere vragen gesteld.

- Vragen VWS: Momenteel wordt er meer onderzoek verricht naar de clusters in slachthuizen. Er wordt getest bij een groep arbeidsmigranten in de thuissetting, de positieve uitslagen van Groenlo worden deze week gesequenced en het cluster in Helmond wordt nu verder onderzocht en getest. Hier proberen ze ook omgevingsmonsters te nemen van binnen de fabriek. In de loop van volgende week verwachten ze meer resultaten van deze onderzoeken. Daarmee hopen ze meer te kunnen zeggen over transmissie binnen het bedrijf, tijdens transport of bijwerknemers in de thuissetting.
- d. Collectieve quarantaine- juridische mogelijkheden en zo ja, toepassing hiervan
 - Er moeten allemaal individuele beschikkingen gemaakt worden, kan niet met 1 algemene beschikking. Dit kan natuurlijk wel eenvoudig worden uitgevoerd door in een brief telkens een andere naam op te voeren.
 - Indien iemand weigert in quarantaine te gaan is dit een strafbaar feit, strafbaar met een geldboete van de 5^e categorie of een gevangenisstraf van max 4 jaar. Dit volgt uit artikel 68.3 wpg.
- 4. Terugkoppeling gesprek MLNV met COV, Nepluvi en LTO d.d. 26 mei 2020
 - a. Brieven maatregelen COV en Nepluvi n.a.v. gesprek d.d. 26 mei 2020 (**bijlage**) – eerste beelden delen
 - De brieven tonen de goede wil van de brancheverenigingen. Er blijkt nu telkens dat de naleving achter blijft. En daarover is niet veel duidelijk (anders dan dat de VR'n er bovenop lijken te zitten). De zwakte zit hem in de zelfregulering en in de link met de uitzendbureaus.
 - Advies: oproepen om integraal en intensiever toe te gaan zien op de zelfregulering en om helderder te zijn over wat er van uitzendbureaus verwacht wordt en hoe daar handhaving op plaatsvindt door, primair, de bedrijven zelf.
- 5. Testen medewerkers slachthuizen
 - a. Opdracht GGD (**bijlage**)
 - Stand van zaken op dit moment: VWS heeft opdracht verstrekt aan GGD-en. GGD-en hebben aangegeven dat dit heel veel werk is en hebben voorgesteld om te starten met steekproeven bij alle slachterijen en op basis van de resultaten van die steekproef te kijken hoe nu verder. De reikwijdte is verder: pluimvee en roodvlees, slachterijen én uitsnijderijen. Er komt vandaag een plan (maar we hebben om 1400) nog geen concept gezien.
 - SVZ 1400 DPG'n kijken vanmiddag naar het conceptplan, GGD zal zelf in het overleg de contouren schetsen. (10)(2e) zelf zit in de call om toe te lichten. (10)(2e) heeft trouwens geannuleerd zag ik vanwege een andere verplichting (!).
- 6. Advies m.b.t. arbeidsmigranten en vervoer
 - Arbeidsmigranten die in 1 huis wonen vormen géén gezamenlijk huishouden, in tegenstelling tot wat er in het corona protocol arbeidsmigranten gesteld wordt.
 - De noodverordening van de Veiligheidsregio's (en de algemene regels van de rijksoverheid) zijn heil heel duidelijk over: *Onder een huishouden verstaan we echtgenoten, geregistreerde partners of andere levensgezellen en ouders, grootouders en kinderen, voor zover zij op één adres wonen. Woongroepen, tehuizen en studentenhuizen vormen dus niet één huishouden.*
 - Dat betekent dat er bij het vervoer van arbeidsmigranten 1,5 meter afstand gehouden moet worden.
 - Verwacht weinig van additioneel advies RIVM op dit punt en er wordt nu al strak gehandhaafd. PBM's zijn theoretisch niet noodzakelijk als er goede triage op klachten is. Dat moet dan wel geborgd zijn.
- 7. Coördinatie VR/GGD (vraag NVWA)

- Onbekend welke vraag hier precies bedoeld wordt – maar het lijkt erop dat de branche onrustig wordt van het improviseren van div vz VR (belde COV over)
- Er is een brief onderweg naar de Vz VR met uitleg van bevoegdheden bij deze opgave en de oproep om met DPG'n af te stemmen.
- De VR'n zouden er goed aan doen om hun handhavingsbeleid op elkaar af te stemmen. Dat is echter aan het veiligheidsberaad

8. Rondvraag, datum volgend overleg en sluiting

ZOZ: vragen en antwoorden van deze week

Vragen van deze week en antwoorden tot nu toe

Aan SZW

- De minister wil weten hoe je bron- en contactonderzoek doet bij arbeidsmigranten of andere reizigers (zigeuners/kermisklanten etc.). (10)(2a)
(10)(2a) Moeten we wellicht de grenzen sluiten en/of zijn er meer of andere maatregelen die we moeten nemen om met dit potentiële risico te voorkomen?

SZW: zijn ze nog helemaal niet voor in positie, departement is nog niet opgelijnd. We moeten dus ISZW en GGD'n oplijnen, zodat ISZW hun kan helpen daarbij.

- Hoe zit het met het mandaat, werkverdeling van het aanjaagteam?

SZW: het is een enorm versnipperd veld, waarbij meerdere inspecties en ook medeoverheden bij betrokken zijn. Er moet zowel binnen SZW als met deze partijen nog worden afgestemd. Het aanjaagteam is onafhankelijk en lijkt niet over 'dwangmiddelen' te beschikken, stelt in een adviesnotitie dat 'de maatregelen in de noodverordeningen moeten worden verwerkt' – maar ook daar zit vzw bekend nog geen actielijn op.

- Hoe wordt het protocol dat is beadviseerd door het RIVM geïmplementeerd/gehandhaafd?

Door de branche zelf (uitzendbedrijven), verder nog geen regie op kunnen ontdekken. Vanwege de versnippering van verantwoordelijkheden zit er geen integral toezicht/handhaving op. Werkvloer= ISZW, Transport=lenW, wonen=BZK/gemeenten/private toezichthouders.

- Welk contact is er met de uitzendorganisaties, hoe gaat ISZW met ze om?

Er is contact op vertegenwoordigingsniveau. Er liggen nog geen afspraken of een akkoord, anders dan het gemaakte protocol. Feitelijk geen 'operationele' relatie.

- Met wie kunnen de GGD'n schakelen als ze bijvoorbeeld over BCO willen schakelen met SZW/uitzendorganisaties.

Nog niet bekend. Maar gezien het aansluiten van ISZW bij het overleg (vrij 1500) kunnen we dat vanmiddag uitvragen.

Openstaande punten met (10)(2e) (10)(2e)

1. Welk advies gebruiken we of vragen we nog aan voor transport medewerkers?

Gezien dat we constateren dat het geen huishoudens maar woongroepen zijn, zou ik aan het advies van 1,5 meter vasthouden. Verwacht weinig van additioneel advies RIVM op dit punt en er wordt nu al strak gehandhaafd PBM's zijn theoretisch niet noodzakelijk als er goede triage op klachten is. Dat moet dan wel geborgd zijn.

2. Wat is het protocol bij negatieve testresultaten, zowel als er wel als geen huisgenoten besmet zijn?

COV sprak uit dat ook bij huisgenootbesmettingen de quarantaine de bedoeling is. Dat is echter op basis van hun eigen protocol, in het protocol arbeidsmigranten is opgenomen dat er pas quarantaine volgt bij besmetting van een van de huisgenoten als de klachten daarvan wel worden. In de bijlage van het protocol staat zelfs letterlijk dat er bij milde klachten van jezelf en van huisgenoten mag worden doorgewerkt.

De vraag van COV is waarom werknemers die geen positieve huisgenoten hebben en zelf negatief zijn wel een werkverbod hebben gekregen (Groenlo) en op basis waarvan. Moeten we nog uitzoeken.

3. Wat zijn de antwoorden op de OMT vragen arbeidsmigranten die bij het vorige advies niet zijn beantwoord?

Die hebben we nog niet.

4. Welk advies heeft aanjaagteam SZW, (10)(2e) gevraagd aan RIVM en wat is daaruit gekomen? (LNV zoekt al uit)

Het aanjaagteam heeft via SZW specifiek gevraagd of de besmettingen van eenzelfde persoon/bron komen. Dat wordt nu door RIVM onderzocht. Er zijn geen andere vragen gesteld.

5. Waarom wil de VR afwijken van quarantaine termijn van 2 wkn naar 1 wk? (aan (10)(2e) gevraagd)

Het klopt dat 1 wk +24 uur klachtenvrij conform beleid is (betreft dus NL, niet DL, heeft (10)(2e) met je besproken

6. Hoe zit het met de operationele samenwerking met Duitsland, specifiek t.a.v. dubbel testen/quarantaine medewerkers die over de grens wonen?

Weten we nog niet, moeten we aan DPG'n vragen.

7. Wat is er uit het uitzoekwerk van (10)(2e) gekomen met wjz?

Quarantaine beschikkingen moeten wel individueel worden gedaan, maar dit kan op basis van dezelfde tekst met iedere keer aan de persoon gericht. Als er niet aan de maatregel wordt voldaan is dit een strafbaar feit (4 jaar straf, geldboete 5° cat) en zijn vz veiligheidsregio en OM aan zet.

8. Follow up (10)(2e)/(10)(2e)2 (10)(2e) vragen arbeidsomstandigheden

(10)(2e) had het verzoek zo begrepen alsof het alleen om VION Groenlo zou gaan. Vergt dus een grotere inspanning.

Verslag overleg minister woensdag

De belangrijkste zaken die vanmiddag bij de minister besproken zijn over de slachthuizen:

- Minister wil weten waar VWS over gaat nu duidelijk is dat LNV stevig in de lead is en waar precies de problemen zitten.

Dit is het geval, het is duidelijk wat VWS doet ism RIVM en GGD'n. Wel de vraag hoe actiegericht LNV en SZW nu zijn.

- Beheersmaatregelen: het is niet mogelijk een collectieve beschikking te maken voor de quarantaine van de medewerkers, dit moeten allemaal individuele beschikkingen worden. Vraag is wat er moet gebeuren als iemand niet in quarantaine wil gaan. Dat is een strafbaar feit, dus dan met VZ VR het OM erbij halen. Is nog nooit voorgekomen, en moet dus nog worden uitgewerkt.
- Rolverdeling partijen: het lijstje moet verder worden uitgewerkt, nu nog onvoldoende helder wat de werkverdeling is en hoe precies wordt samengewerkt. Lijkt in de eerste stappen ook nog wat moeizaam. Er moet eigenlijk een (dinsdag) uitvoeringsoverleg komen om op zeer korte termijn met een plan te komen waarin alle acties aan elkaar worden geknoopt.